

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/484/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

337/2011. (XI. 30.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ (a továbbiakban: panaszos) 2011. augusztus 12-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2011. november 30-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor. A Testület – figyelemmel a panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására – az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2011. augusztus 12-én egy Megyei Rendőr-főkapitányságon terjesztette elő panaszát, egy garázdaság vétsége ügyében általa tett bejelentésre indult büntetőeljárással összefüggésben, a vele, valamint édesanyjával szemben tanúsított rendőri fellépés miatt.

I.

A panaszos bejelentése megtételekor előadta, hogy 2011. augusztus 3-án, vagy augusztus 4-én N. város egy utcájában összeszólalkozott vejeével, ifj. P.L. ugyanottani lakossal. A szóváltás során veje meg akarta őt ütni, de a panaszosnak sikerült elhárítani az ütést. Ezt követően a panaszos telefonon kihívta a rendőröket, akik a helyszínre érkezve közölték, hogy vejét előállítják, de a panaszosnak is be kell mennie a rendőrkapitányságra, hogy elmondja mi történt. A panaszos ezt követően meg is jelent a rendőrség épületében, ahol az egyik eljáró rendőr közölte vele, hogy menjen el a kórházba látellelet vetetni. A panaszos nem értette, miért van erre szükség, hiszen ő nem sérült meg, de a rendőr ennek ellenére ragaszkodott a látellethez. A panaszos ezt követően taxit hívott, elment a kórházba, de sérülése nem lévén –

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

állítására szerint – az orvos sem adott neki semmilyen okiratot. Visszament a rendőrkapitányságra, ahol kapott belépőkártyát és várt a meghallgatására.

Várakozás közben kiment dohányozni az épület belső udvarára, ahol egy rendőr és egy fiatalember beszélgetett. Megkérdezte tőlük a panaszos, hogy meddig kell még várakoznia, mert elmegy az utolsó buszjárat, amivel hazajuthat. A rendőr ekkor megígérte, hogy szól a kollégáinak. Mivel ezután sem történt semmi, a panaszos visszaadta a belépőkártyáját és az utolsó busszal hazament. Elmondása szerint 11 óra 15 perc körül ért haza, ekkor mondta 86 éves édesanyja, hogy a rendőrök keresték, amit a panaszos nem értett, hiszen ő a rendőrségen volt.

Másnap reggel mesélte el neki a szomszédja, hogy az előző este öt kereső rendőrök közül az egyik azt mondta az édesanyjának, hogy „takarítsa be a fiát a rendőrségre, mert ha mi tesszük, az fájni fog.” A panaszos szerint édesanyja azért nem szólt neki erről, mert féltette őt, nem akart „problémát” csinálni a vele szemben alkalmazott hangnem miatt.

A panaszos egyrészt megengedhetetlennek tartotta, hogy az idős édesanyjával így beszéljenek, másrészt sérelmezte, hogy miközben ő egész estéjét a rendőrségen töltötte, mégsem foglalkoztak vele.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőr-kapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

A megkeresett rendőri szerv vezetője szolgálati úton megküldte egyrészt a Testület kérdéseire adott tételes válaszokat tartalmazó jelentését, másrészt a szóban forgó büntetőügy – panasz szempontjából releváns – iratainak másolatát.

1) A rendőri jelentés szerint, a panaszos telefonon történt bejelentése alapján, 2011. augusztus 3-án 18 óra 45 perckor kezdtek meg a szóban forgó ügyben az intézkedést a panaszos lakásánál. A panaszos az intézkedő rendőröknek elmondta, hogy vejevel összeszólalkoztak, majd a szóváltást követően a panaszos kerékpáron elindult. A veje gépkocsival utána hajtott, megállította és a panaszost az arcán megütötte.

E tényállás alapján indult a büntetőeljárás, ezért az intézkedő rendőrök felkérték a panaszost, hogy vetessen látleletet és utána menjen be a rendőrkapitányságra, a látlelet átadása és feljelentés megtétele céljából. A panaszos ezt követően 2011. augusztus 3-án 21 órakor jelent meg a városi kapitányság épületében, ittas állapotban. Közölte a forrónyomos parancsnokkal, hogy elment a kórházba látleletért, de ott azt mondta neki az orvos, hogy várnia kell, ő azonban nem várt, hanem bement a kapitányságra, orvossal nem vizsgálta meg magát.

A forrónyomparancsnok tájékoztatta a panaszost, hogy foglaljon helyet, néhány perc múlva felveszik a feljelentést. Ezt követően, a panaszos 2 perc elteltével váratlanul távozott az

épületből és a rendőrök hiába szóltak neki, gyalogosan eltávozott a Sóstói út irányába. Emiatt sem feljelentés nem készült, sem látlelet nem állt rendelkezésre.

A rendőrök a S. út környékén, valamint lakásán megpróbálták őt felkutatni, de nem jártak eredménnyel. A panaszos lakásán az édesanyja nyitott ajtót, akivel a rendőrök közölték, hogy ha a fia hazaér, tájékoztassa őt, hogy sértetti meghallgatás céljából jelenjen meg a kapitányság épületében.

A parancsnoki jelentés szerint, a panaszos idős édesanyával a rendőrök kulturáltan, illedelmesen, a társadalmi érintkezés szabályait betartva beszéltek, sem őt, sem a fiát sértő megjegyzés nem hangzott el részükről.

2) Az időközben bűncselekmény hiányában megszüntetett büntetőeljárás megküldött iratai között található a városi kapitányságon, a szóban forgó időpontban szolgálatot teljesítő r. főhadnagy jelentése. A 2011. augusztus 3-án készült jelentés szerint a panaszos ugyanezen a napon, 21 óra körüli időben, ittas állapotban megjelent a kapitányság épületében, és felháborodott hangon előadta, hogy ő elment a kórházba látleletet vetetni, de az orvos közölte, hogy várnia kell, mert sokan várnak vizsgálatra és ezért ő eljött onnan, nem vizsgáltatta meg magát. A r. főhadnagy közölte vele, hogy foglaljon helyet, itt csak addig kell várnia, amíg a kolléga megkapja az eligazítást az ügyben, utána felveszik a feljelentést. A panaszos ezt a tájékoztatást tudomásul vette, de váratlanul, kb. 2 perc várakozás után eltávozott az épületből. A r. főhadnagy ezt látva kiszaladt a panaszos után az utcára, de a panaszos többszöri felszólítás ellenére sem állt meg, hanem gyalogolt tovább a S. út irányába. E miatt feljelentés nem készült és látlelet sem állt rendelkezésre az ügyben. A panaszost ezután a rendőrfőkapitány keresték a Sóstói út környékén, majd a lakásán is, de nem találták.

3) A megszüntetett büntetőeljárás iratai között szerepel a szóban forgó napon intézkedő r. törzsőrmester jelentése, aki leírja, hogy miután a panaszos távozott a kapitányság épületéből, a r. főhadnagy kérésére megpróbálta őt felkutatni, de ez eredményre nem vezetett. Végigjárta a Ny. város két utcáját, illetve a környező utcákat, majd a panaszos lakására ment, ahol az édesanyja nyitott ajtót. A rendőr elmondása szerint az édesanyja közölte, hogy fia még nem ért haza, ezért őt a kapitányság épületébe visszaszállítani nem tudta.

4) A megküldött rendőrségi iratok között szerepel a másik intézkedő rendőr, egy r. zászlós 2011. október 11-én készített jelentése.

A jelentés szerint fenti napon, a városi kapitányságon megjelent a panaszos és kifogásolta, hogy a két hónappal korábbi intézkedés során az eljáró rendőrök az édesanyja szerint tiszteletlenül beszéltek róla. Az ezután elkészített jelentés a 2011. augusztus 3-án az esti órákban történeteket illetően lényegileg megegyezik a fenti 2. és 3. pontban idézett jelentésekkel, csekély többletinformációt tartalmaz azonban a panaszos keresése közben a lakásnál történt intézkedésről. A jelentés szerint a panaszos lakásán, a panaszos édesanyja nyitott ajtót, aki elmondta, hogy fia még nem ért haza. Ezt követően a r. zászlós közölte az édesanyjával, hogyha találkozik a fiával, kérje meg, hogy menjen be a városi kapitányság épületébe. Az r. zászlós állítása szerint, ő nem emlékszik pontosan arra, hogy a kijelentést milyen szóösszetételben fogalmazta meg, de az biztos, hogy az semmiképpen sem volt bántó vagy sértő a panaszosra nézve.

5) A büntetőeljárás iratai között fellelhető a panaszos tanúkenti meghallgatásáról készült jegyzőkönyv, melyben a panaszos kijelenti, hogy nem kíván tanúvallomást tenni, mert a feljelentett személy a hozzátartozója.

6) A nyomozati anyag szerint a nyomozó hatóság 2011. augusztus hó 18-án kelt határozatával bűncselekmény hiányában az eljárást megszüntette.

III.

A panaszost – aki panasza egyik részében kifejezetten az édesanyjával szemben alkalmazott hangnemet sérelmezte – a Testület 2011. augusztus 30-án írásban kereste meg, tájékoztatva őt arról, hogy a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban Rtv.) 92. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint mindenki csak olyan intézkedés miatt fordulhat panasszal a Testülethez, amit személy szerint vele szemben fogatosítottak. E tájékoztatása során felhívta a panaszos figyelmét a Testület arra is, hogy a hivatkozott törvényhely (3) bekezdése értelmében a panasz meghatalmazott útján is előterjeszhető, így amennyiben édesanyja nevében is el kíván járni, úgy erre vonatkozó meghatalmazását küldje meg a Testület részére.

A Testület levele a tértivevény tanúsága szerint 2011. szeptember 2-án átvételre került, azonban a panaszos meghatalmazást nem küldött, a levélre nem válaszolt, panaszát nem egészítette ki.

A fentiek alapján, a Testület a panasz ezen részével kapcsolatosan érdemi vizsgálatot nem folytatott.

IV.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy ő a rendőrség felhívása szerint, megjelent a városi kapitányság épületében, de mivel hosszú időn keresztül várakoztatták és érdemi intézkedésre nem került sor, kénytelen volt elhagyni az épületet, hogy az utolsó buszjáratral haza tudjon utazni.

A Testület ennek alapján vizsgálat tárgyává tette a panaszossal kapcsolatos eljárás során a rendőri intézkedés elmulasztását és megállapította, hogy az érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát.

1) A Testület a panasz ezen részével kapcsolatosan saját hatáskörét vizsgálva az alábbiakat állapította meg.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerint az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést fogatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy

panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Ezen rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, azok közül is azok, amelyek az Rtv. felsorolt fejezeteinek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlátás), esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti rendelkezés értelmében a Testületnek nem terjed ki hatásköre olyan kérdések vizsgálatára, amely a rendőrség azon intézkedésével vagy mulasztásával kapcsolatosak, amelyet egy büntetőeljárás során nyomozó hatóságként eljárva végez. Az ilyen jellegű panaszokra a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 195-199. §-ai biztosítják a megfelelő jogorvoslatot.

A Legfőbb Ügyészségnek a Testülethez intézett, 2010. október 7-én kelt, NF. 8380/2010/8-I. számú állásfoglalása ugyanakkor leszögezi, hogy „az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, rendőri intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetőleg a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása akkor sem tartozik az ügyészi nyomozás felügyelet hatáskörébe, ha a jogsérelem a nyomozás során történik, az ilyen panasz elbírálására az Rtv. 92-93/B.§-a az irányadó.”

Az Rtv. 13. §-a (1) bekezdésének első mondatában meghatározott jogszabályi kötelezettség szerint „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet tudomására hoznak.”

A konkrét esetben a Testület vizsgálata arra irányult, hogy a rendőrök magatartása, nevezetesen a panaszos várakoztatása, megvalósított-e olyan mulasztást, amely a feljelentés megtételének és a panaszos sértetti kihallgatásának megghiúsulásához vezetett.

2) A panaszbeadvány és az érintett rendőri szerv által megküldött iratok tartalma egybehangzó a tekintetben, hogy 2011. augusztus 3-án a panaszos bejelentésére, a rendőrök a helyszínen megjelentek. A panaszos – bár sem pontos dátumot, sem időpontot nem említ – e tekintetben nem sérelmez mulasztást, illetve késedelmet. A Testület a rendőrségi iratokban szereplő időpontot – 18 óra 45 percet – fogadja el valósnak. Egybehangzó a panaszos és a rendőrség előadása a tekintetben is, hogy a sértettet az intézkedő rendőrök arra kérték, hogy előbb vetessen látleletet, majd ezt követően tegye meg feljelentését a városi rendőrkapitányságon. Az ügy szempontjából e tekintetben nem lényeges eltérés az állítások között csak abban van, hogy a panaszos szerint ezt a rendőrség épületében való megjelenését

követően kérték tőle, míg a rendőri jelentések szerint ez a kérés még a helyszíneléskor hangzott el.

3) A panaszos állítása szerint elment a kórházba, de az orvos – sérülése nem lévén – nem adott számára semmilyen iratot.

Ezzel szemben a városi rendőrkapitányságon szolgálatot teljesítő rendőrfőhadnagy szerint a panaszos azzal indokolta a látélet hiányát, hogy az orvos azt mondta a panaszosnak, hogy sokat kell várni, ezért meg sem vizsgálta magát.

4) A panaszos azt állította, hogy várakozott a rendőrség épületében, közben kiment dohányozni az udvarra is, sőt egy ott tartózkodó rendőrnő megígérte neki, hogy szól a kollégáinak, hogy a panaszos ne kesse le az utolsó buszjáratot.

Ezzel szöges ellentétben, a szolgálatot teljesítő forrnyomparancsnok r. főhadnagy jelentésében az áll, hogy a panaszos 21 óra körül megjelent a rendőrkapitányság épületében, majd két perc várakozás után onnan eltávozott.

A Testület az egymásnak ellentmondó nyilatkozatok közül, az eset összes körülményét értékelve, a szolgálatot teljesítő rendőrök jelentésében foglaltakat fogadta el valósnak.

A Testület a rendelkezésre álló iratok áttanulmányozása és mérlegelése alapján megállapította, hogy a panasz általa vizsgált részét illetően a kifogásolt rendőri intézkedés a panaszos alapjogát nem sértette, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint foglalt állást.

Budapest, 2011. november 30.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag